

VEISIMO PROGRAMŲ VYKDYMAS 2019 M.

2019 m. buvo patvirtinta 20 naujų arba atnaujintų veisimo programų:

- Kalifornijos veislės triušių (patvirtintos 2 asociacijų vykdomos veisimo programos);
- Naujosios Zelandijos baltųjų triušių;
- Prancūzijos avinų veislės triušių;
- Angoros veislės triušių (patvirtintos 2 asociacijų vykdomos veisimo programos);
- Satinų veislės triušių;
- Ugninių veislės triušių;
- Senojo genotipo Lietuvos juodmargių veislės galvijų;
- Burgundijos veislės triušių;
- Holšteinų veislės galvijų;
- Lietuvos juodgalvių veislės avių;
- Belgijos milžinų veislės triušių;
- Senojo genotipo Lietuvos žaliųjų veislės galvijų;
- Žemaitukų veislės arklių;
- Žalmargių holšteinų veislės galvijų;
- Lietuvos vietinių baltnugarių veislės galvijų;
- Lietuvos vietinių šėmųjų veislės galvijų;
- Vištinių žąsų;
- Lietuvos jojamųjų žirgų veislės.

2019 m. nepatvirtintos (grąžintos veisimo organizacijoms tobulinti) 27 veisimo programos. Dalis veisimo programų buvo koreguojamos kelis kartus.

2019 m. 7 veisimo programos buvo sustabdytos 6 mėn. laikotarpiui dėl veisimo programų neatitikimo 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1012 dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų grynaveislių veislinių gyvūnų ir hibridinių veislinių kiaulių veisimui, prekybai jais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų įvežimui į Sąjungą, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) Nr. 652/2014, Tarybos direktyvos 89/608/EEB ir 90/425/EEB bei panaikinami tam tikri gyvūnų veisimo srities aktai („Gyvūnų veisimo reglamentas“) nuostatoms.

2019 m. 2 Europos Sąjungos šalys išplėtė savo veisimo programas į Lietuvos Respublikos teritoriją:

- Danijos (Danijos landrasų, jorkšyrų ir diurokų veislės kiaulių ir hibridinės veislės kiaulių);
- Suomijos (Čigonų arkliukų veislės).

Ataskaitas už 2019 m. vykdytas veisimo programas pateikė 18 pripažintų veisimo organizacijų:

Ūkiniai gyvūnai	Veisimo programų skaičius	Veisimo programose dalyvaujančių veisėjų skaičius*	Veisimo programose dalyvaujančių ūkinių gyvūnų skaičius
Arkliai	8	1 317	4 022
Avys	2	127	12 884

Kiaulės	3	11	6 071
Mėsiniai galvijai	8	795	26 139
Naminiai paukščiai	1	33	1051
Ožkos	1	45	1 212
Pieniniai galvijai	8	5 935	357 776
Triušiai ir kailiniai žvėreliai	10	41	1 078
VISO:	41	8 304	410 233

*Kai kurie asmenys dalyvauja dviejose ir daugiau veisimo programų

Pripažintos veisimo organizacijos, įgyvendindamos patvirtintas veisimo programas, vykdo veisimo programose dalyvaujančių gyvūnų produktyvumo ir genetinio vertinimo tyrimus:

Ūkiniai gyvūnai	Genomo tyrimų skaičius	Eksterjero vertinimų skaičius
Arkliai	30	731
Avys	-	2 151
Kiaulės	-	44
Mėsiniai galvijai	10	3 185
Naminiai paukščiai	-	626
Ožkos	-	593
Pieniniai galvijai	424	14 855
Triušiai ir kailiniai žvėreliai	-	185
VISO:	464	22 370

VMVT, įvertinusi pripažintų veisimo organizacijų pateiktas veisimo programų vykdymo ataskaitas, nurodė pašalinti neatitikimus 19 veisimo programų vykdymo ataskaitose.

Dažniausiai nustatomi trūkumai veisimo programų vykdymo ataskaitose:

- Dėl abstrakčių veisimo programos tikslų nėra įmanoma įvertinti, ar veisimo programa vykdoma tinkamai (10 ataskaitų) (Pvz.: veisimo programos tikslas – gerinti ir populiarinti veislę – veisimo programos vykdymo ataskaitoje nenurodomi konkretūs rodikliai, kuriuos norima pagerinti, nenurodomi pasiekti rezultatai);
- Nėra nurodyti ataskaitiniais metais pasiekti rodikliai (8 ataskaitos);
- Ataskaitoje nurodoma informacija apie visos ūkinių gyvūnų populiacijos produktyvumo rodiklius, o ne tik apie veisimo programos dalyvius (1 ataskaita).